

Tisková zpráva

Politiky nejsou jen pro politiky

Jaké povahy je aktuální spor mezi libereckou radniční koalicí a opozicí o způsob obsazování komisí rady města? Na jedné straně stojí názor koalice, že komise mají tvořit především lidé s odborným vhladem či zkušenostmi z konkrétní praxe, protože jediným a hlavním účelem komisí je – zjednodušeně řečeno – radit radním. Na straně druhé slyšíme hlasy o údajném potlačování demokracie a kádrování, protože podle opozice mají být komise toliko orgány politickými. Rozhodně nemají.

Jde tu vlastně o odlišné vnímání samotné podstaty politiky jako celku a tvorby jednotlivých politik. Osobně (a nejen já) velmi silně vnímám a ctím princip, že **veřejné politiky nejsou jen pro politiky**. Na iniciaci, konceptualizaci a následně i realizaci politik (tj. konkrétní schválené výstupy, programy, projekty, opatření aj.) by se měli aktivně podílet všichni aktéři, pro něž především jsou politiky určeny (občané v různě uspořádaných strukturách formálních i neformálních), a zastoupen tu musí být i zájem tzv. indiferentních, tedy občanů s minimální či žádnou schopností hájit své potřeby (například senioři, vyloučené skupiny obyvatel, národnostní minority aj.).

Nedovedu si například představit, že bychom tvořili strategii cestovního ruchu a nepřizvali k tomu zástupce poskytovatelů služeb ze sféry veřejné (např. městské a krajské příspěvkové organizace), ze sféry soukromé ziskové i neziskové či z akademické půdy nebo nebrali v potaz zájem nejširšího spektra uživatelů, tedy turistů, návštěvníků a klientů. Bylo by pro mě nepochopitelné tvořit koncepci základního vzdělávání a ignorovat přitom ředitele základních škol, neptat se na názor rodičů (třeba skrze veřejné debaty a veřejná slyšení) či samotných žáků (třeba prostřednictvím dotazníků ke klimatu ve školách), zavřít dveře před experty z neziskových organizací či vyloučit potřebu a zájem dosud nenarozených dětí, které za 6 a více let nastoupí do prvních tříd.

Tvrzení, že podobné dokumenty mají sepisovat jen úředníci na radnici či politici v úzkém kruhu svých zástupců, považuji nejen za liché, ale také za nebezpečné. Jeho akceptování by znamenalo opětovné uzavření se do skleněné věže a další dláždění cesty ke klientelismu a (sebe)korupci nejhrubšího zrna, kdy si politici tvořili/ tvoří a schvalovali/ schvalují věci prospěšné jen pro sebe a úzký okruh na sebe napojených soukromých zájmů.

Potřebujeme tedy na druhé straně vůbec politiky, politické strany (subjekty) a politické ideologie? Nepochybně ano, ani bez nich se politika tvořit nedá. Jejich role je ale jiná. Ideologie jsou vlastně zhuštěným a jistě také zjednodušeným návodem, jak si ten který politický subjekt/ směr představuje řešení veřejných problémů. A politické strany a politici samotní jsou tu mimo jiné od toho, aby 1. vnímali a posléze artikulovali potřeby veřejnosti či různých zájmových skupin, 2. soupeřili o pojetí svých představ ve volbách a 3. ti vítězní následně prezentovali a realizovali vize, jakými se má tvorba

konkrétní politiky v daném volebním cyklu odvíjet. Že takový ideový směr může být podstatně odlišný od představ opozice, je přirozené a očekávatelné. Každý ze subjektů dnešní liberecké opozice (s jedinou výjimkou) již byl součástí vedení města (ať už šlo o samosprávu, nebo před rokem 1989 o prodlouženou ruku státu v podobě národního výboru) a z tohoto titulu také přistupoval k naplňování svých představ o správě věcí veřejných. A to bez ohledu na mínění své tehdejší opozice.

Dnešní radniční koalice Změna pro Liberec + ANO 2011 nabídla opozičním politickým partnerům (Starostové LK, ČSSD, ODS, TOP09 a KSČM) již před časem (osobně jsem tak učinil 14. ledna) prostor v budoucích komisích rady města. Vyhradila si však, že komise nemusejí početně odpovídat poměrnému zastoupení a **všichni kandidáti naopak musejí splňovat určité odbornostní předpoklady související s náplní činnosti té které komise** (vzdělání, zaměstnání v oboru, dlouholetý zájem o obor), aby tyto orgány byly po pracovní stránce dělné a funkční.

Opozice se rozhodla en bloc účast v komisích odmítnout, byť se nakonec ukázalo, že navenek proklamovaná jednota má své trhliny, protože (zatím) alespoň jedna opoziční strana již své kandidáty do některých komisí pojmenovala a doručila. Koalice zároveň otevřela komise účasti z řad odborné veřejnosti. Řada úspěšných a kvalifikovaných občanů totiž zůstává mimo pracovní orgány města jen proto, že nemají zájem se úzce spojit s jakýmkoli politickým subjektem. Osobně jsem nabídl účast ve svých komisích zatím šesti takovým lidem a všichni k mému potěšení přijali. Stejně jsem postupoval u školských rad základních škol se speciálním vzdělávacím programem, kam jsem rovněž nominoval nezávislé odborníky místo politických kandidátů.

Radniční koalice rozhodně nebojkotuje odlišné politické názory, ani nepošlapává demokracii. Až dosud například automaticky podpořila návrh na změnu jednacího řádu zastupitelstva města tak, aby i tři politické subjekty se dvěma zvolenými zastupiteli mohly vytvořit svůj vlastní klub, a mohly tak lépe participovat na činnosti zastupitelstva. Koalice také vyhradila opozici místo ve vedení dvou ze čtyř výborů zastupitelstva (kontrolního a finančního). Právě zastupitelstvo a výbory jsou fórem, kde se má primárně odvíjet politický souboj o ideje, kde má koalice obhajovat své navrhované politiky a opozice prostor pro jejich kritiku.

Ivan Langr (Změna pro Liberec/ Strana zelených), náměstek primátora Liberce pro školství kulturu, sociální věci a cestovní ruch